

SPRAWOZDANIE Z EFEKTÓW PRACY ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA ROK 2020

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Węgorzewie jest organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie węgorzewskim.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej ma na celu pomoc, wspieranie dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej oraz wzmacnianie rodzin zastępczych w zakresie pełnionych przez nie funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Rodzinna piecza zastępcza w Powiecie węgorzewskim

W styczniu do 31 grudnia 2020 r. na terenie powiatu węgorzewskiego funkcjonowało **35** rodzin zastępczych, w których przebywało **43** dzieci. Na koniec 2020 roku rodzin zastępczych wzrosła do **37**, w których przebywało **43** dzieci.

Tabela nr 1

Liczba rodzin zastępczych (stan na 31.12.2020 r.)				
rok	r. spokrewnione	r. niezawodowe	r. zawodowe	pogotowie rodzinne
2018 r.	28	6	2	1
2019 r.	25	7	2	1
2020 r.	26	8	2	1

Tabela nr 2

Liczba dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej (stan na 31.12.2020 r.)				
rok	r. spokrewnione	r. niezawodowe	r. zawodowe	pogotowie rodzinne
2018 r.	31	7	7	0
2019 r.	27	8	5	3
2020 r.	28	9	6	0

Źródła : dane własne PCPR Węgorzewo

Ustanowienia rodzin zastępczych w 2020 r. następowały na podstawie Postanowień Sądu. Konieczność umieszczenia dziecka poza rodziną wynikało przede wszystkim z dysfunkcji środowiska, w którym ono przebywało. Najczęściej decydowała o tym:

niewydolność wychowawcza rodziców, niepełnosprawność intelektualna rodziców uzależnienie od alkoholu i innych używek. W trakcie 2020 r. w rodzinach zastępczych umieszczono **9** dzieci. W tym samym okresie **7** dzieci powróciło pod opiekę rodziców. **1** dziecko usamodzielniało się, **1** dziecko zmieniło formę pieczy zastępczej na instytucjonalną. Rozwiązano **2** rodziny zastępcze spokrewnione (**3** dzieci powróciło pod opiekę rodziców). Do ośrodka adopcyjnego zgłoszone zostało **1** dziecko z uregulowaną sytuacją prawną.

Tabela nr 3

Przyczyny rozwiązania rodzin zastępczych i opuszczenia dzieci rodzinnej pieczy zastępczej 2019 r.				
Usamodzielnienie	Przeniesienie do innej formy pieczy zastępczej	Zmiana miejsca zamieszkania z powodu znalezienia rodziny w innym powiecie	Adopcja	Powrót do rodziny
1	1	0	0	7

Źródło : dane własne PCPR Węgorzewo

Największa liczba dzieci w powiecie węgorzewskim umieszczona jest w rodzinach zastępczych spokrewnionych - 28, w rodzinach niezawodowych 9, a w rodzinach zawodowych 6 (razem 43).

Pomimo zmian w funkcjonowaniu społeczeństwa wymuszonych obostrzeniami epidemiologicznymi organizator rodzinnej pieczy zastępczej przestrzegając zasady reżimu sanitarnego wykonywał zadania zgodnie z art. 76 ust.4 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tj. kwalifikowanie na rodziny zastępcze , szkolenie, doszkalanie, pomoc i wsparcie.

Podobnie, jak w poprzednich latach promowano rodzicielstwo zastępcze poprzez dystrybucję ulotek, zamieszczanie plakatów na tablicach ogłoszeniowych oraz rozwieszanie banerów. Pomimo kampanii do tutejszego Centrum zgłosiły się tylko **2** osoby zainteresowane pełnieniem funkcji rodziny zastępczej, które nie kontynuowały procedury z utworzeniem rodziny zastępczej.

Na prośbę Sądu koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzili **4** opinie o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej (**3** rodziny spokrewnione, **1** rodzina niezawodowa). W 2020 r. zostało przeprowadzone **1** badanie psychologiczne

rodziny zastępczej niezawodowej dotyczące predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Ze względu na ogłoszone obostrzenia sanitarne wprowadzone na terenie całego kraju nie organizowano szkoleń rodzin zastępczych mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji.

Pomoc i wsparcie osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą zapewнили koordynatorzy. Oprócz wskazówek zapewнили oni rodzinom poczucie bezpieczeństwa i pomocy w rozwiązywaniu trudnych spraw związanych z opieką i wychowaniem dzieci w okresie pandemii.

Organizator pieczy zastępczej prowadził stałą współpracę ze środowiskiem lokalnym, w szczególności koordynatorzy kontaktowali z ośrodkami pomocy społecznej, Sądami, Kuratorami, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi i ośrodkiem adopcyjnym. Współpraca polegała na wymianie: a). informacji dotyczących zasad funkcjonowania rodzin zastępczych oraz informacji o rodzicach dzieci przebywających w pieczy zastępczej. b). przesyłaniu ocen o kandydatach do pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz wskazywaniu rodziny zastępczej dla dzieci, które mają być umieszczone w danej rodzinie (**sporządzono 4 opinie**). c). utrzymywał systematyczny kontakt telefoniczny z pedagogami szkół i wychowawcami podopiecznych, d) przekazał do ośrodka adopcyjnego informację o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną – zgłoszono **1** dziecko. W ramach projektu „Kooperacja - efektywna i skuteczna” zostały zorganizowane spotkania z psychologiem, który pracował z **3** rodzinami zastępczymi i **5** dziećmi przebywających w rodzinach zastępczych nad poprawą ich zachowania w środowisku domowym i lokalnym. Ponadto koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, współpracują ze specjalistami (psycholog, pedagog środowiskowy, terapeuta uzależnień) pracującymi z rodzinami i dziećmi oraz młodzieżą w ramach projektu „Twoja rodzina Twoja siła”.

Rodziny miały możliwość korzystania z poradnictwa prawnego (w sprawach władzy rodzicielskiej, alimentów. Inne kwestie prawne wyjaśniane były za pośrednictwem koordynatorów po wcześniejszej konsultacji z radcą prawnym).

Zorganizowanie okresowej oceny dziecka i okresowej oceny rodzin zastępczych w obecnej sytuacji byłoby niezgodne z obowiązującymi w całym kraju obostrzeniami. Monitoring sytuacji rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci prowadzony był nadal w formie telefonicznej ponad 600 połączeń. W wyjątkowych sytuacjach za zgodą rodziny i z zastosowaniem zabezpieczeń zgodnych z obowiązującym reżimem sanitarnym spotkania odbywały się w miejscu ich zamieszkania lub siedzibie Centrum (ok. 200 spotkań). Do momentu wstrzymania ocen sytuacji dzieci i rodzin zastępczych Zespół ds. pieczy zastępczej dokonał **1**

oceny sytuacji dziecka do lat **3** i **14** ocen sytuacji rodzin zastępczych; w tym **12** rodzin spokrewnionych, **1** rodzina niezawodowa i **1** zawodowa.

W 2020 r. rodzina zastępcza zawodowa o charakterze pogotowia rodzinnego skorzystała z możliwości czasowego niesprawowania opieki (z powodu zaplanowanego wycieczki) nad 4 dzieci przebywających w tej rodzinie. W tym czasie Organizator zorganizował opiekę w/w dzieci w 2 rodzinach pomocowych.

W rodzinnej pieczy zastępczej w 2020 roku 3 podopiecznych wraz z opiekunem usamodzielnienia i koordynatorem opracowało Indywidualne programy usamodzielnienia. Koordynatorzy wspierali osoby usamodzielniane, motywowali do nauki, do rejestracji w Urzędzie pracy, do złożenia wniosku o mieszkanie socjalne (3 osoby złożyły wnioski), do podjęcia pracy sezonowej oraz zorganizowania czasu wolnego (pomoc dzieciom podczas nauki zdalnej).

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w 2020 r. podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach i samokształceniu:

Lp.	Forma/nazwa szkolenia	Organizator	Liczba przeszkolonych koordynatorów
1.	Koordinacja rodzinnej pieczy zastępczej – przegląd zadań i wytyczne do ich wykonywania.	Nowa Perspektywa	1
2.	Trening Umiejętności Społecznych	Psychologiczne Centrum Rozwoju w Lublinie	1
3.	Terapeuta środowiskowy – kurs kompetencji ogólnych praca z dziećmi i młodzieżą	Studium Prawa Europejskiego	1
4.	Rozwój psychoseksualny dziecka	Szkolenie on-line	1
5.	Studia podyplomowe terapia pedagogiczna z elementami integracji sensorycznej (ukończone lipiec 2020)	Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Warszawie , Filia w Giżycku	1
6.	Studia podyplomowe- Edukacja i terapia osób ze spektrum autyzmu	Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Warszawie , Filia w Giżycku	1

PODSUMOWANIE

W 2021 r. należy zapewnić kontynuację działań, a w szczególności pomoc w ramach grup wsparcia oraz szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji i przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego rodzin zastępczych.

PCPR/EZ/BM